

Aan de leden van de Vaste Commissie voor
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

9 april 2015,
Amsterdam

Geachte leden van de Vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap,

Met veel interesse hebben wij het verslag van de OJCS-Raad van 25 november
2014 gelezen.

Naar aanleiding van het verslag van deze raad en het aankomende Algemeen
Overleg op 30 april a.s. zouden wij u graag drie punten willen meegeven.

- 1. Belang van cultuur en erfgoed voor de EU- 2020 strategie;**
- 2. Prioriteiten Lets voorzitterschap: spillover effecten van creatieve industrie in andere economische en maatschappelijke sectoren;**
- 3. Informele ministeriële conferentie over burgerschap: niet alleen onderwijs, maar ook cultuur heeft een belangrijke rol bij het bevorderen van burgerschap en de gemeenschappelijke waarden van vrijheid, tolerantie en non-discriminatie.**

Staat u ons toe de bovengenoemde punten hieronder nader toe te lichten.

1. Belang van cultuur en erfgoed voor de EU-2020 strategie

We zouden ons de vraag moeten stellen: dragen de huidige EU-2020
doelstellingen werkelijk bij aan inclusieve en duurzame groei?

De huidige strategie is vooral gericht op economische groei. Daarmee pakt de
strategie niet de originele doelstellingen van een slimme, inclusieve ÉN
duurzame groei aan in Europa. Structurele gebreken worden daarmee niet
aangepakt in de EU. Voor een socialer en democratischer Europa zou de EU-
2020 strategie ook kunnen bijdragen aan sociale inclusiviteit en gelijkheid, een
meer ambitieuze klimaat- en energieagenda en sociale veiligheid.

De culturele en creatieve sectoren dragen bij aan ons sociaal kapitaal en is een
katalysator voor de economie. De EU-2020 doelen kunnen daarmee direct
belang hebben bij cultuur.

- De inzet van cultuur draagt bij aan inclusieve groei door het stimuleren van participatie in het culturele leven, bevorderen van toegang tot cultuur en erfgoed, promoten van interculturele dialoog en culturele diversiteit;
- De inzet van cultuur en erfgoed dragen bij aan duurzame groei door een geïntegreerd beleid van cultureel erfgoed zoals archeologie met landschapsinrichting;
- Ontwikkelen van culturele vaardigheden en competenties, de zogenaamde 21st century skills, dragen bij aan creativiteit en innovatie en daarmee aan economische groei en werkgelegenheid.

De herziene EU-2020 strategie zou daarmee veel meer synergie tussen economische en maatschappelijke doelstellingen hebben om inclusieve en duurzame groei mogelijk te maken. Daarmee worden meer langetermijn doelstellingen nagestreefd, zoals een verhoogde welvaart, de EU als een wereldspeler, ecologische duurzaamheid, gelijkheid, sociale inclusiviteit en culturele diversiteit.

Zowel de bijdrage van cultuur en erfgoed aan deze doelen als hun impact op cultuur zou geherwaardeerd en verder uitgewerkt kunnen worden. Daarom zouden nieuwe indicatoren moeten worden ontwikkeld die niet alleen de kwantitatieve doelen meten.

Dit brengt ons op het volgende punt, van de spillover effecten van de creatieve sector in andere economische en maatschappelijke sectoren.

2. Prioriteiten Lets voorzitterschap: ondersteunen van kwantitatieve en kwalitatieve methoden om de spillover effecten van de creatieve industrie in andere economische en maatschappelijke sectoren goed te meten

De impact van cultuur meten aan de hand van alleen kwantitatieve doelen, zou de unieke bijdrage van cultuur en erfgoed aan Europa tekort doen. Een betere balans tussen kwantitatieve en kwalitatieve methoden voor het meten van de impact van cultuur in Europa is daarom nodig. Wij vragen graag uw steun voor het ontwikkelen van nieuwe methoden en indicatoren om de spillover effecten van de culturele en creatieve sectoren in kaart te brengen. Zie verder de brief aan de Letse Minister in de bijlage.

Het EY rapport *Creating growth, Measuring cultural and creative markets in the EU* (2014) toont het belang van de creatieve en culturele sector voor de Europese economie.

Daarnaast vragen wij aandacht voor het feit dat er weliswaar steeds meer geld wordt uitgegeven aan het consumeren van kunst en cultuur, maar dat de opbrengsten daarvan vooral ten goede komen aan de verspreiders ervan

(kabelmaatschappijen, fabrikanten van high-end telefoons etc) die veelal buiten Europa gevestigd zijn, en niet aan de makers van die kunst en cultuur.

3. Informele ministeriële conferentie over burgerschap

Tot slot willen we graag benadrukken dat niet alleen onderwijs, maar ook cultuur een belangrijke rol heeft bij het bevorderen van burgerschap, democratie en de gemeenschappelijke waarden van vrijheid, tolerantie en non-discriminatie in Europa. Zoals de Minister in haar visiebrief *Cultuur beweegt* heeft aangegeven geeft:

“Cultuur verbindt en heeft een socialiserende functie. Met de verbeeldingskracht van cultuur kunnen oude patronen worden doorbroken en nieuwe relaties worden gesmeed. Door cultuur samen te beleven en te beoefenen, deel je ervaringen, leer je elkaar kennen en ontwikkel je een gemeenschappelijk referentiekader. Muziek heeft heel duidelijk die werking, maar bijvoorbeeld ook film en literatuur. Cultuur houdt ook een spiegel voor en reflecteert op ontwikkelingen in de samenleving gebeurt. Cultuur speelt een belangrijke rol in het vormen en ontwikkelen van onze (nationale) identiteit en imago en kan ook bijdragen aan trots.”

Daarmee geeft de Minister al aan dat cultuur ook bijdraagt aan bovenstaande gemeenschappelijke waarden. Bovendien worden in de brief goede voorbeelden genoemd van de relatie tussen cultuur en andere maatschappelijke domeinen. Cartoons, zoals Charlie Hebdo, zijn een belangrijke vorm van culturele expressie. Ze dragen bij aan onze democratische waarden van vrijheid van meningsuiting. Daarom zou het goed zijn wanneer cultuur ook zou worden meegenomen om burgerschap verder te ontwikkelen.

De European Cultural Foundation, Kunsten '92, Buma Stemra, Europa Nostra en European Alternatives vragen daarom de steun van de Minister en de leden van de OJCS-Raad om:

- 1. zich in te zetten voor het opnemen van cultuur en erfgoed in de EU-2020 strategie;**
- 2. onderzoek te ondersteunen naar het verder ontwikkelen van kwalitatieve en kwantitatieve methoden om spillover effecten van de creatieve sectoren op andere maatschappelijke en economische sectoren te meten. We vragen daarom steun van de Minister voor de bijgesloten brief.**
- 3. zich in te zetten om naast het uitwisselen van goede voorbeelden van onderwijs, ook de goede voorbeelden van cultuur mee te nemen, om te komen tot een verklaring bij het bevorderen van burgerschap.**

Hoogachtend,

Katherine Watson, Directeur European Cultural Foundation

Marianne Versteegh, Algemeen Secretaris Kunsten '92

Deze brief wordt mede ondersteund door:

Buma Stemra
Europa Nostra
European Alternatives